A BIZOTTSÁG (EU) 2018/1640 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2018. július 13.)

az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a felügyelt adatszolgáltatókra vonatkozó irányítási és kontrollkövetelményeket részletesen meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a pénzügyi eszközökben és pénzügyi ügyletekben referenciamutatóként vagy a befektetési alapok teljesítményének méréséhez felhasznált indexekről, valamint a 2008/48/EK és a 2014/17/EU irányelv, továbbá az 596/2014/EU rendelet módosításáról szóló, 2016. június 8-i (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 16. cikke (5) bekezdésének negyedik albekezdésére,

mivel:

(1) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke bizonyos irányítási és kontrollkövetelményeket ír elő a felügyelt adatszolgáltatók számára, többek között azt, hogy rendelkezzenek a bemeneti adatok integritását, pontosságát és megbízhatóságát biztosító ellenőrzési rendszerrel, valamint a bemenetiadat-szolgáltatás integritását és megbízhatóságát biztosító hatékony rendszerekkel és kontrollokkal. Az (EU) 2016/1011 rendelet 11. és 15. cikke, valamint a felhatalmazáson alapuló megfelelő rendeletek már érintik az említett követelmények némelyikét. E felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet előírásai azonban bizonyos tekintetben túlmutatnak az (EU) 2016/1011 rendelet 11. és 15. cikkén, továbbá előfordulhat, hogy a 11. és a 15. cikk előírásai nem alkalmazandók egyes felügyelt adatszolgáltatókra, mert azok az (EU) 2016/1011 rendelet alkalmazási körén kívül eső referenciamutatókezelők által előállított referenciamutatókhoz szolgáltatnak adatot. A jogbizonytalanság elkerülése érdekében az ebben a felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben előírt követelmények nem érintik az (EU) 2016/1011 rendelet 11. és 15. cikkét és a felhatalmazáson alapuló megfelelő rendeleteket, következésképpen csak a fent említett előírások kiegészítéseként alkalmazandók.

(2) A felügyelt adatszolgáltató által létrehozott ellenőrzési rendszernek tartalmaznia kell az (EU) 2016/1011 rendelet, valamint az alkalmazandó magatartási kódex megsértésének észlelését és kezelését célzó eljárást, továbbá a visszaélések bejelentésére és a bemenetiadat-szolgáltatás folyamatának felügyeletére és időszakos felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat. Ezáltal a felügyelt adatszolgáltatók biztosítani tudják, hogy a jogszabályoknak megfelelően járnak el, és olyan bemeneti adatokat szolgáltatnak, amelyek pontosak és megbízhatók.

(3) A felügyelt adatszolgáltatók által alkalmazott adatközlő személyekre vonatkozóan az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt képzésnek arra is ki kell terjednie, hogy a referenciamutató milyen módon hivatott mérni az alapul szolgáló piaci vagy gazdasági valóságot, továbbá a bemenetiadat-szolgáltatásra alkalmazandó magatartási kódex valamennyi elemére. Ez alapvető eszköz annak biztosításához, hogy az adatközlő személyek megfelelően és a referenciamutató módszertanával összhangban járjanak el.

(4) A felügyelt adatszolgáltatókra vonatkozóan az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt, az összeférhetetlenségek kezelésére irányuló intézkedéseknek ki kell terjedniük az adatközlő személyeknek az adatszolgáltató más alkalmazottaitól való elkülönítésére, valamint az adatszolgáltató adatközlő személyekre vonatkozó javadalmazási politikáját érintő intézkedésekre, amelyek célja az adatközlő személyeket a referenciamutatók manipulálására ösztönző hatások minimalizálása.

(5) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének d) pontjában előírt, a felügyelt adatszolgáltatók által felállítandó nyilvántartási rendszereknek tartalmazniuk kell arra vonatkozó előírást, hogy nyilvántartást kell vezetni a bemenetiadat-szolgáltatással kapcsolatos közlésekről, többek között az adatközlő személyek nevéről. Ennek célja a megfelelő szintű átláthatóság biztosítása.

(6) Az adatszolgáltatók számára biztosított mérlegelési jogkör azzal a kockázattal jár, hogy az egyes szakértők azt eltérően alkalmazzák, és az is előfordulhat, hogy ugyanaz a szakértő később máshogy alkalmazza ezt a jogkört. A mérlegelési jogkör emellett növeli az adott referenciamutatók manipulációnak való kitettségét. Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (3) bekezdésének megfelelően létrehozott szabályoknak ezért olyan keretet kell tartalmazniuk, amelyek biztosítják a szakértői megítélés felhasználásának vagy a mérlegelési jogkör gyakorlásának következetességét és csökkentik a manipuláció kockázatát. E szabályoknak tartalmazniuk kell a szakértői

[1] HL L 171., 2016.6.29., 1. o.

megítélés felhasználásának rendszeres belső felülvizsgálatára vonatkozó kötelezettséget. A mérlegelési jogkör kereteinek megfelelő megállapítása céljából a szabályoknak meg kell határozniuk azon információtípusokat, amelyeket figyelembe kell venni, illetve amelyeket nem kell figyelembe venni.

(7) A referenciamutató-kezelők számára elegendő időt kell biztosítani az e rendelet követelményeinek való megfelelés biztosítására. Ezért ezt a rendeletet két hónappal a hatálybalépését követően kell elkezdeni alkalmazni.

(8) Ez a rendelet az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által a Bizottsághoz benyújtott szabályozástechnikai standardtervezeteken alapul.

(9) Az ESMA nyilvános konzultációt folytatott az e rendelet alapját képező szabályozástechnikai standardtervezetekről, elemezte az esetlegesen kapcsolódó költségeket és hasznot, továbbá kikérte az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) 37. cikkével létrehozott Értékpapírpiaci Érdekképviseleti Csoport véleményét,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Alkalmazási kör

Ez a rendelet nem terjed ki, illetőleg nem alkalmazandó azokra a felügyelt adatszolgáltatókra, amelyek kizárólag nem jelentős referenciamutatókhoz szolgáltatnak adatot.

Az e rendeletben előírt követelmények nem érintik az (EU) 2016/1011 rendelet ([2]) 11. és 15. cikkében, valamint az (EU) 2016/1011 rendelet 11. cikkének (5) bekezdése, továbbá 15. cikkének (6) bekezdése alapján elfogadott szabályozástechnikai standardokban meghatározott követelményeket.

2. cikk

Ellenőrzési rendszer

Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikkének (1) bekezdésében előírt, a felügyelt adatszolgáltató által felállítandó ellenőrzési rendszer magában foglalja legalább a következő kontrollok létrehozását és fenntartását:

a) a bemenetiadat-szolgáltatás folyamatának ellenőrzését szolgáló hatékony felügyeleti mechanizmus, amely kiterjed a következőkre: kockázatkezelési rendszer, az adatszolgáltatási folyamatért felelős felső vezetők azonosítása, valamint az adatszolgáltató szervezetén belüli megfelelési és belső ellenőri funkciók részvételének biztosítása;

b) a visszaélésekkel kapcsolatos bejelentésekre vonatkozó szabályok, ideértve a visszaélést bejelentő személyek megfelelő védelmét;

c) Az (EU) 2016/1011 rendelet, valamint az annak 15. cikke szerint kidolgozott, alkalmazandó magatartási kódex megsértésének észlelését és kezelését célzó eljárás, ideértve az észlelt jogsértés kivizsgálásának eljárását, valamint az ennek nyomán hozott intézkedések nyilvántartásba vételét;

d) az adatszolgáltatási folyamat időszakos felülvizsgálata, amelyet legalább évente, illetőleg az alkalmazandó magatartási kódex bármely módosítása esetén el kell végezni.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

([2]) A Bizottság (EU) 2018/1638 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 13.) az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bemeneti adatok megfelelősége és ellenőrizhetősége biztosításának módját, továbbá a bemeneti adatok front-office egység általi szolgáltatása esetén a kritikus vagy jelentős referenciamutató referenciamutató-kezelője által az adatszolgáltatónál biztosítandó belső felügyeleti és ellenőrzési eljárásokat részletesen meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (lásd e Hivatalos Lap 6. oldalát); valamint a Bizottság (EU) 2018/1639 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. július 13.) az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az adatszolgáltatók bemeneti adatain alapuló referenciamutatók referenciamutató-kezelői által kidolgozandó magatartási kódex elemeit részletesen meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről (lásd e Hivatalos Lap 11. oldalát).

3. cikk

Az adatközlő személyekre vonatkozó kontroll

(1) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt, a felügyelt adatszolgáltató által létrehozandó rendszerek és kontrollok kiterjednek a dokumentált és hatékony adatszolgáltatási folyamatra és magukban foglalják legalább a következőket:

a) az adatközlő személyek kijelölésének eljárása, valamint az abban az esetben alkalmazandó adatszolgáltatási eljárások, ha az adatközlő személy váratlanul nem áll rendelkezésre, ideértve helyettesítő személyek kijelölését;

b) az adatszolgáltatáshoz felhasznált adatok, valamint az adatszolgáltatások nyomon követésére irányuló eljárások és rendszerek, amelyek képesek arra, hogy az adatszolgáltató által előre meghatározott paramétereknek megfelelően figyelmeztető jelzést adjanak.

(2) Az (EU) 2016/1011 rendelet 15. cikke szerinti követelmények sérelme nélkül, az adatszolgáltatónak az említett rendelet 16. cikke (2) bekezdése a) pontjának céljából a következő kritériumokat kell figyelembe vennie annak meghatározása során, hogy arányos-e az adatközlő természetes személy felettese általi jóváhagyás bevezetése:

a) az adatszolgáltatási eljárás során alkalmazható mérlegelési jogkör mértéke;

b) a felügyelt adatszolgáltató tevékenységeinek jellege, nagyságrendje és összetettsége;

c) a referenciamutatókhoz szükséges bemenetiadat-szolgáltatás és az adatszolgáltató által végrehajtott bármely kereskedési vagy egyéb tevékenység közötti összeférhetetlenség felmerülésének lehetősége.

(3) Amennyiben a felügyelt adatszolgáltató által létrehozott kontrollok része az adatközlő természetes személy felettesének jóváhagyása, ezek a kontrollok a jóváhagyás ütemezésére vonatkozó egyértelmű szabályokat tartalmaznak, továbbá, amennyiben az eljárások lehetővé teszik az adatszolgáltatást követő jóváhagyást, akkor pontosítják, hogy milyen körülmények között engedélyezhető az adatszolgáltatást követő jóváhagyás, valamint a jóváhagyásra rendelkezésre álló leghosszabb időtartamot.

4. cikk

Az adatközlő személyek képzése

(1) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének b) pontjában előírt, a felügyelt adatszolgáltató által létrehozandó rendszerek és kontrollok olyan képzési programokat foglalnak magukban, amelyek biztosítják, hogy az adatközlő személyek:

a) megfelelő ismeretekkel és tapasztalattal rendelkezzenek arról, hogy a referenciamutató milyen módon hivatott mérni az alapul szolgáló piaci vagy gazdasági valóságot;

b) adott esetben megfelelően ismerjék az említett rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerint kidolgozott alkalmazandó magatartási kódex valamennyi elemét.

(2) Az adatközlő személyek (1) bekezdés a) és b) pontjában említett ismereteit, valamint az (EU) 2016/1011 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]), továbbá az 596/2014/EU rendelet előírásainak az adatközlő személy feladatai szempontjából indokolt mértékű ismeretét rendszeresen, és minden esetben legalább évente újra kell értékelni annak ellenőrzése céljából, hogy ismereteik még mindig megfelelőek-e ahhoz, hogy adatközlő személyként járhassanak el.

(3) A (2) bekezdés jelentős referenciamutatók felügyelt adatszolgáltatója esetén nem alkalmazandó.

5. cikk

Összeférhetetlenségek

(1) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt, a felügyelt adatszolgáltató által az összeférhetetlenség kezelése céljából hozandó intézkedések kiterjednek legalább a következőkre:

a) az összeférhetetlenségek nyilvántartása, amelyet naprakészen kell tartani, és amelynek tartalmaznia kell a feltárt összeférhetetlenségeket, valamint a kezelésükre irányuló intézkedéseket. A nyilvántartásnak hozzáférhetőnek kell lennie a belső vagy külső ellenőrök számára;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.).

b) az adatközlő személyek fizikai elkülönítése az adatszolgáltató más alkalmazottaitól, amennyiben az adatszolgáltatási folyamat során érvényesülő mérlegelési jogkör figyelembevételével az ilyen elkülönítés indokolt; az adatszolgáltató tevékenységének jellege, nagyságrendje és összetettsége, továbbá az, hogy felmerülhet-e összeférhetetlenség a referenciamutatóhoz szükséges bemenetiadat-szolgáltatás és az adatszolgáltató által végrehajtott bármely kereskedési vagy egyéb tevékenység között;

c) megfelelő belső felügyeleti eljárások, beleértve – abban az esetben, ha az alkalmazottak szervezetileg vagy fizikailag nincsenek elkülönítve – az adatközlő személyeknek a front office egység alkalmazottaival folytatott interakciójára irányuló szabályokat.

(2) Az összeférhetetlenség kezelésére irányuló intézkedések magukban foglalják továbbá az adatközlő személyekre vonatkozó javadalmazási politikát, amely biztosítja, hogy az adatközlő személy javadalmazása ne kapcsolódjon a következők egyikéhez sem:

a) a referenciamutató értéke;

b) az adatszolgáltatásból származó konkrét értékek; továbbá

c) a felügyelt adatszolgáltató által végzett bármely olyan konkrét tevékenység, amely a referenciamutatóhoz szükséges bemenetiadat-szolgáltatással összefüggő összeférhetetlenséghez vezethet.

6. cikk

Nyilvántartás

(1) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének d) pontjában előírt, a bemenetiadat-szolgáltatással kapcsolatos közlésekre vonatkozó nyilvántartások magukban foglalják a végrehajtott adatszolgáltatást és az adatközlő személyek nevét.

(2) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének d) pontjában előírt, az adatszolgáltató referenciamutatót használó pénzügyi eszközökkel szembeni kitettségére vonatkozó nyilvántartások magukban foglalják a felügyelt adatszolgáltató által végzett, kitettséget eredményező tevékenység típusának nyilvántartását.

(3) Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikke (2) bekezdésének e) pontjában előírt, a belső és a külső ellenőrzésekre vonatkozó nyilvántartások magukban foglalják az ellenőrzési összefoglaló, az ellenőrzési jelentés és az ellenőrzések nyomán hozott intézkedések nyilvántartását.

(4) A (3) bekezdés jelentős referenciamutatók felügyelt adatszolgáltatója esetén nem alkalmazandó.

7. cikk

Szakértői megítélés

Az (EU) 2016/1011 rendelet 16. cikkének (3) bekezdésében előírt, a felügyelt adatszolgáltató által abban az esetben kidolgozandó szabályok, ha a bemeneti adatok szakértői megítélésen alapulnak, tartalmazzák legalább a következő elemeket:

a) a különböző adatközlő személyek közötti összhang és az időbeli következetesség biztosítására irányuló szabályok a megítélés felhasználásával vagy a mérlegelési jogkör gyakorlásával összefüggésben;

b) a megítélés felhasználása vagy a mérlegelési jogkör gyakorlása során figyelembe vehető vagy figyelembe nem vehető információk típusainak megállapítása;

c) a megítélési vagy mérlegelési jogkör felülvizsgálatára vonatkozó eljárások.

8. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2019. január 25-től kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 13-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER